

Indstilling til Cavling 2019

Der er god journalistik, og så er der fremragende journalistik. Jyllands-Postens serie "Det store sundhedssvigt" hører til i den sidste kategori.

Indimellem kan man blive i tvivl om svaret på, hvordan verden egentlig ville se ud uden journalister. Men tænker man lidt efter, så er svaret åbenlyst, at der er journalistik og journalister, som vi meget nødig ville undvære i Danmark.

Vi ville alle sammen være dårligere stillet i en verden uden Tea Krogh Sørensen og Morten Pihl. De to journalister har arbejdet uendelig mange timer i det seneste år. I forsøg på kontinuerligt at afdække, hvordan det danske sundhedsvæsen svigter kvinder i fare for at have brystkræft.

En klagesag fra Ringsted Sygehus udviklede sig efter grundig research, vedholdende kildearbejde og en nålestiksoperation af mange præcise aktindsigtsanmodninger til et omfattende afslørende graverprojekt. Det seneste år har Morten Pihl og Tea Krogh Sørensen således bragt et utal af afsløringer, som grundigt dokumenterer, hvordan tre ud af fem regioner i Danmark har fejlhåndteret kvinder med risiko for at have eller udvikle brystkræft. En procedure, som har været så mangelfuld, at den i sidste ende kan koste kvinderne livet.

Trods de indledende afsløringer fortsatte Ringsted Sygehus sit svigt. F.eks. ved at afvise eller omvisitere kvinder, der af egen læge var henvist til kræftpakkeundersøgelser på sygehuset grundet mistanke om brystkræft.

Jyllands-Posten har indtil videre publiceret mere end 80 artikler om sagen. Afsløringerne har fået Region Sjælland til at identificere 304 brystkræftramte kvinder, hvis sager ender i Patienterstatningen. I Region Midtjylland har man fundet 8 brystramte kvinder, som har fået en mangelfuld undersøgelse.

Men systemet – ledelsen i regionerne og på sygehusene – har undervejs forsøgt at afholde offentligheden fra indblik i omfanget af svigtene, og historierne har derfor krævet en usædvanlig vedholdenhed og faglig skarphed at afsløre. Danskerne kan takke de to journalister for ikke at give op. For det har ført til strammere retningslinjer, skærpet statslig kontrol, personale- og politisager.

Alligevel har flere danskere i det forgangne år nok hørt om debatten om forbud imod foie gras eller fået øjnene op for klimajournalistikken. Det er også godt. Men den store sundhedsafsløring har også afdækket en svaghed i medievirkeligheden anno 2019, hvor der er højt tempo og kort hukommelse. Andre medier har tilsyneladende haft svært ved at grave sig med ned i de komplicerede sager, ligesom de heller ikke er blevet mødt med åbenhed og ærlighed fra de ansvarlige. Dermed kan det være svært for selv de vigtigste historier at sætte dagsorden.

Cavlingprisen er en kollegial hæder, som Morten Pihl og Tea Krogh Sørensen om nogen har fortjent for deres faglighed, grundighed og ihærdighed. Men prisen er også et kæmpestort spotlys på årets vigtigste historie. Ikke mindst derfor synes vi, at den skal gå til Det Store Sundhedssvigt. Fordi det her er journalistik, der bogstavelig talt redder liv. Journalistik, som er en afgørende forudsætning for opretholdelsen af den tillid, som Danmark er bygget på. Vi skal kunne regne med sundhedsvæsenet. Det kunne kvinderne i dette tilfælde ikke.

Til gengæld kan de regne med Morten Pihl og Tea Krogh Sørensen, som fortsat graver i sagerne og formidler dem på fremragende vis. Med respekt for de kvinder, det handler om. Og med en sjældent ansvarlig tilgang til vores fag, der ikke er nemt og heller ikke altid sjovt, når alvoren sætter ind.

For det store talent og vigtige initiativ fortjener de årets pris.

Jacob Nybroe, chefredaktør JP

Christina Agger, ledende redaktør JP

Marchen Neel Gjertsen, politisk redaktør JP